

Datum: 2023-08-16
Handläggare: Jenny Spånglund
Direktr:
Diariennr: 2023.099 BMN

Bygg- och miljönämnden

Föreläggande om att transportera bort betongmassor från fastigheten Tuvebo 1:63 i Alingsås kommun

Ärendebeskrivning

På fastigheten Tuvebo 1:63 har en utfyllnad med bl.a. 500 kubikmeter betong gjorts. Utfyllnaden med betong har gett upphov till utsläpp av basiskt vatten som har orsakat skada på närliggande fastighet.

Betong, särskilt ohärdad/icke-reagerad eller krossad betong med stor ytarea, kan i kontakt med vatten ge upphov till högt pH, det vill säga basiskt vatten, som skadar både växter och vattenlevande organismer. Platsen för den aktuella utfyllnaden bedöms vara ett utströmningsområde vilket innebär att området har hög genomströmning av vatten.

Om betongutfyllnaden lämnas kvar utan åtgärd kommer det att innebära en fortsatt risk under lång tid framöver för återkommande påverkan från utfyllnaden, framför allt under perioder med stor mängd nederbörd. Åtgärder behöver därför vidtas för att avhjälpa problemen med utsläpp av basiskt vatten. Miljöskyddsmyndigheten bedömer att kravet på att ansvarig verksamhetsutövare ska ta bort hela betongutfyllnaden är skäligt för att hindra fortsatt skada för människors hälsa och miljön enligt 10 kap. 4 § miljöbalken.

Principen om att verksamhetsutövaren ansvarar för avhjälpandet av de skador eller olägenheter som denne orsakat i miljön kommer till uttryck i 2 kap. 8 § miljöbalken: "Alla som har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön ansvarar till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälpas i den omfattning det kan anses skäligt enligt 10 kap."

Då verksamhetsutövaren inte vidtagit de åtgärder som nämnden tidigare förelagt om bedömer miljöskyddsmyndigheten att föreläggandet ska förenas med vite för att åtgärden ska genomföras inom utsatt tid.

Beredning

Sommaren 2017 inkom ett klagomål gällande utfyllnad med bl.a. betongmassor på fastighet Tuvebo 1:63. Enligt klaganden ledde detta till en akut miljöpåverkan av dennes fastighet Tuvebo 1:69 där basiskt vatten gjort att handelsträdgårdens växter dött när de kommit i kontakt med vattnet. Det basiska vattnet blir i långa perioder stående i handelsträdgården vilket gör att människor som besöker platsen riskerar att komma i kontakt med vattnet.

Utfyllnaden med betongspolrestser, betong, schaktmassor och asfalt ska ha pågått mellan maj 2014 och augusti 2018 och syftet ska ha varit att skapa en plan verksamhetsyta. Cirka 500 kubikmeter betongspolrester ska ha tagits emot. Ett flertal mätningar av bl.a. pH har utförts som har visat på fortsatt högt pH.

Den 5 juli 2021 förelade miljöskyddsnämnden fastighetsägaren för Tuvebo 1:63 om att betongmassorna som använts i utfyllnaden på fastigheten Tuvebo 1:63 skulle forslas bort. Beslutet överklagades till länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen. Båda instanserna

avslog överklagandet och beslut hos mark- och miljödomstolen vann laga kraft den 21 oktober 2022.

Enligt nämndens föreläggande skulle betongmassorna ha forslats bort senast den 21 april 2023. Fastighetsägaren för Tuvebo 1:63 var under första kvartalet 2023 i kontakt med miljöskyddsenheten och meddelade att betongmassorna inte kommer att hinna forslas bort senast den 21 april 2023. Miljöskyddsenheten bad fastighetsägaren att inkomma med en tidsplan för när detta skulle kunna ske istället. Trots påminnelser har massorna inte forslats bort och någon tidsplan för detta har heller inte inkommit. Den 4 maj 2023 skickade vi en underrättelse om att vi kommer att fatta beslut om att betongmassorna ska forslas bort.

De intilliggande fastigheterna Tuvebo 1:64, Tuvebo 1:65 och Tuvebo 1:66 detaljplaneras för bostäder och fastigheten Tuvebo 1:63 där utfyllnaden ligger har föreslagits utgöra infartsväg till det nya bostadsområdet vid Vardsjöarna.

Skäl för beslut

Lagstiftning

Nedan följer ett urval av lagstiftning som utgör underlag för föreläggandet. Fullständigt lagstöd redovisas i bilaga i föreläggandet som bifogas denna skrivelse.

- Med miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § punkt 2 miljöbalken avses bland annat användning av mark på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön (genom annat utsläpp än avloppsvatten).
- Enligt 2 kap. 8 § miljöbalken ska den som orsakat en skada eller olägenhet för miljön ansvara till dess skadan eller olägenheten har upphört eller åtgärdats i rimlig omfattning.
- En tillsynsmyndighet får besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken och dess föreskrifter ska följas enligt 26 kap. 9 § miljöbalken.
- Enligt 26 kap. 14 § miljöbalken får beslut om förelägganden förenas med vite.
- Enligt 26 kap. 26 § får en tillsynsmyndighet bestämma att dess beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Beslutsmotivering

Miljöskyddsenheten bedömer att utfyllnaden med betongmassor har medfört olägenhet för miljön i form av kraftig påverkan på pH i mark och vatten på fastigheten Tuvebo 1:69. Vidare bedömer miljöskyddsenheten att utförda mätningar visar på fortsatt utsläpp av basiskt vatten (högt pH) från betongutfyllnaden vilket utgör en risk för olägenhet för människors hälsa och miljön. Därför är det angeläget att åtgärd vidtas och betongmassorna forslas bort för att inte orsaka ytterligare skada på omgivningen.

Miljöskyddsenheten föreslår därför att föreläggandet ska gälla omedelbart även om det överklagas med hänvisning till 26 kap. 26 § miljöbalken och att åtgärd ska vidtas genom att betongmassorna avlägsnas från fastigheten. För att föreläggandet ska följas och åtgärd vidtas bedömer miljöskyddsenheten att föreläggandet ska förenas med ett vite motsvarande det belopp som åtgärden kostar att genomföra.

Miljöskyddsenheten har inhämtat prisförslag på kostnad för deponering av betongmassorna. Då det saknas analysresultat gällande betongmassornas lakbarhet och uppgift om halt sexvärt krom i betongmassorna går det inte att avgöra om betongmassorna kan tas emot

som icke-farligt avfall. Uppskattad kostnad för deponering av massorna har därför baserats på prisuppgift för farligt avfall. Kostnad för schaktning av betongmassorna och analys inför avfallsklassning har inte tagits med i beräkningen då vi inte har fått någon prisuppgift för detta. Vår bedömning är att ett vite på 1 500 000 kr motsvarar en ungefärlig kostnad för att schakta upp, avfallsklassa och forsla betongmassorna till en godkänd mottagningsanläggning.

Sammanfattning av föreläggandet:

- Betongmassor som använts i utfyllnaden ska transporteras bort.
- Alla betongmassor ska ha transporterats bort senast den 15 december 2023.
- Redovisning av vidtagna åtgärder ska göras senast 2 veckor efter det att samtliga massor har transporterats bort.
- Efter att alla betongmassor har transporterats bort ska markprover tas på platsen för utfyllnaden. Proverna ska analyseras på ackrediterat laboratorium. Innan provtagning påbörjas ska provtagningsplan lämnas in.
- Slutredovisning av analysresultat ska göras senast den 1 februari 2024.
- Inga nya massor får tillföras platsen innan det är säkerställt att marken inte innehåller föroreningar.
- Föreläggandet förenas med ett vite om 1 500 000 kronor om betongmassorna inte har transporterats bort senast den 15 december 2023.
- Föreläggandet gäller omedelbart även om det överklagas.

Ekonomisk bedömning

Inte aktuellt i ärendet.

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden förelägger XX att utföra följande åtgärder på fastigheten Tuvebo 1:63.

Punkt 1 i föreläggandet förenas med ett vite om 1 500 000 kronor (en miljon femhundra tusen) om betongmassorna inte har transporterats bort senast den 15 december 2023.

1. Transportera bort de betongmassor som använts i utfyllnaden som pågick mellan maj 2014 och augusti 2018.

Tillstånd ska finnas för den som transporterar massorna likaså tillstånd/godkännande för den som tar emot massorna.

Massorna ska ha transporterats bort senast den 15 december 2023.

2. Redovisa med kvitton vem/vilka som mottagit massorna och hur mycket varje mottagningsstation tagit emot, uttryckt i ton.

Redovisning ska lämnas till miljöskydds enheten senast 2 veckor efter det att samtliga massor har transporterats bort.

3. Efter att massor har transporterats bort enligt punkt 1 ska markprover tas på

platsen för utfyllnaden. Proverna ska analyseras på ackrediterat laboratorium.

Senast tre veckor innan provtagning påbörjas ska en provtagningsplan skickas in till miljöskyddsenheten. Provtagningsplanen ska innehålla:

- a) uppgifter om syftet med provtagningen.
- b) karta med placering av provtagningspunkter.
- c) parametrar som avses analyseras baserat på utfyllnadsmassornas ursprung och tidigare markanvändning på platsen där massorna hämtats ifrån.
- d) uppgift om på vilket djup proverna ska tas.

Slutredovisning av analysresultat ska ha inkommit till miljöskyddsenheten senast den 1 februari 2024.

4. Inga nya massor får tillföras platsen förrän det är säkerställt att marken är utom risk för eventuell förorening.

Beslut om föreläggande gäller omedelbart även om det överklagas.

Laghänvisning

2 kap. 2, 3 och 8 §§, 9 kap. 1 § punkt 2, 9 kap. 3 §, 10 kap. 4 §, 26 kap. 9, 14, 21 och 26 §§ Miljöbalk (SFS 1998:808)

En utförligare motivering av beslutet finns i bilagan Motivering till beslut.

Information

Delgivning

Med beslutet skickas ett delgivningskvitto. Vi önskar få det påskrivet och skickat till miljöskyddsenheten senast det datum som står angivet på delgivningskvittot. Då vet vi att du mottagit beslutet.

Överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med detta beslut kan det överklagas hos länsstyrelsen skriftligen. Samtliga berörda parter har rätt att överklaga. För att ditt överklagande ska tas upp måste bygg- och miljönämnden fått brevet inom tre veckor från den dag du fick beslutet.

Det här tar du upp i ditt överklagande:

- Tala om vilket beslut du överklagar, ange fastighetsbeteckning och numret på beslutet.
- Redogör för varför du anser att beslutet är felaktigt och vilken ändring du vill ha.
- Du undertecknar brevet och uppger namn, postadress och telefonnummer.

- Skicka med handlingar till exempel kartor eller bilder som du anser stöder din uppfattning.

Om din överklagan inkommer i tid skickar nämnden den vidare till Länsstyrelsen. Nämnden kan också själva ändra beslutet på det sätt du begärt. Brevet skickas antingen till miljo@alingsas.se eller till adressen som finns nederst på varje sida av detta beslut. Information om överklagan finns även på Alingsås kommuns hemsida.

Behandling av personuppgifter

Personuppgifter som samlas in i samband med inspektioner, inventeringar eller annan ärendehantering dataregistreras i bygg- och miljönämndens tillsyns- och ärendehanteringssystem. Mer information finns på vår webbplats www.alingsas.se/gdpr.

Avgifter

Vi tar ut avgift för tillsynen och det arbete som vi lägger ner före och efter tillsynen.

Nedlagd tid i ärendet är 7 timmar.
Avgiften blir 7 timmar x 1 100 kr = 7 700 kr.

Avgiften kommer att specificeras på en faktura som skickas ut separat.

Mer information finns på vår webbplats <https://www.alingsas.se/miljoavgifter>.

Övrigt

Det här beslutet gör inte att ni kan befrias från eventuell prövning enligt annan lagstiftning.

Beslutet ska skickas till

Fastighetsägare Tuvebo 1:63, Miljöskyddsensheten (miljo@alingsas.se)

Bilaga: Motivering till beslut

Anna Ebbesson
Avdelningschef Bygg och miljö

Jenny Spånglund
Miljöskyddsinspektör